

**Halk Eğitimi Merkezlerinin Kursiyer Görüşlerine Göre Durum
Değerlendirilmesi: Amasra Örneği¹
Situation Evaluation of Public Education Centre According to
Trainees: Sample of Amasra**

**Mehmet ÖZENĞİ²
Gülsün ŞAHAN³**

Özet

Bu çalışmanın amacı Halk Eğitimi Merkezi kursiyerlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin çeşitli değişkenler (cinsiyet, yaş, eğitim ve mesleki durumu vb.) ile olan ilişkisinin belirlenmesidir. Bu çalışmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2015-2016 eğitim öğretim yılında Amasra Halk Eğitimi Merkezi'nde eğitim gören 2202 kursiyer arasından tesadüfi yöntem ile seçilen 150 kursiyer oluşturmaktadır. Araştırma verileri araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve anketle elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde puan ortalamalarını karşılaştırmak için t-testi ve Anova (Varyans Analizi) kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizi SPSS 21.0 programı ile yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre eğitim, meslek ve gelir durumu değişkeninin kursiyerlerin Halk Eğitimi Merkezi'nin fiziksel durumu, eğitim öğretim süreci, yaşam boyu öğrenme boyutları üzerinde anlamlı bir farklılık olduğu görülürken, cinsiyet değişkeninin sadece fiziksel durum boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu, yaş ve medeni duruma göre, Halk Eğitim Merkezi'nin fiziksel durumu, eğitim öğretim süreci, yaşam boyu öğrenme boyutları üzerinde anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Halk Eğitimi Merkezi, Yaşam Boyu Öğrenme, Halk Eğitim

¹ Bu çalışma Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yaşamboyu Öğrenme Anabilim dalında Yrd. Doç.Dr. Gülsün ŞAHAN danışmanlığında yapılmakta olan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

² Amasra Halk Eğitim Merkezi Müdürü

³ Yrd. Doç.Dr., Bartın Üniversitesi, gulsunsahan@hotmail.com

Bu makale iThenticate programı ile taranmıştır.

Makale Gönderim Tarihi: 21/11/2017-Kabul Tarihi: 09/12/2017

Abstract

In this respect, it is important to evaluate the Public Education Centers, which carry out public education, organized, programmed and systematically, according to the trainees' opinions. The purpose of this thesis is to examine the lifelong learning trends of the Public Education Center students and to determine their relation with various variables (gender, age, educational status). For this purpose, the screening method was used. The researchers' universe constitutes 150 randomly selected participants from 2202 trainees trained at the Amasra Public Education Center in the 2015-2016 academic year. The research data were collected through a personal information form and a questionnaire developed by the researcher. Analysis of the research data was done with SPSS 21.0 program. According to the results of the research, it is seen that while the educational status, vocational status and the income status variables have a significantly difference on the recognition of the trainees', it is seen that there is no meaningful difference in recognition of the training center, education process, lifelong learning scales according to the variables of gender, age, number of participating courses, participating course program.

Key Words: Public Education Center, Lifelong Learning, Public Education

1.Giriş

Öğrenme becerisi ile doğan her birey, yaşamını devam ettirebilmek için öğrenme aktivitesini yaşamının sonuna dek sürdürmek zorundadır. Yaşam boyu öğrenmenin ön planda olduğu günümüzde, örgün eğitime gidememiş veya örgün eğitimi bitirmeden bırakmış olanlarla birlikte, örgün eğitime gitmiş ancak eğitim açığı devam eden bireylerin eğitimi daha da önem kazanmıştır. Bu nedenle halk eğitimi ve halkı eğitecek Halk Eğitim Merkezlerinin eğitim hizmetlerini etkili sunması daha da önemli duruma gelmiştir. Halk eğitim merkezleri bu konuda önemli bir görevi yerine getirmekte, eğitim dışında kalan ya da yeni eğitim almayı hedefleyen bireylere yeni fırsatlar sunmaktadır. Eğitim sürecini tamamlamış, eğitime devam eden veya eğitimini bitirmemiş farklı yaş grubundaki insanlara yaşam şartlarını iyileştirmeleri için gerekli olan bilgiyi elde etmeleri için çeşitli etkinlikler düzenlemektedir. Yaşam boyu öğrenme ihtiyacı, örgün

eğitimin yetersiz kaldığı ve sanayinin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap veremediğinde ortaya çıkmaktadır. Bu yüzden yaşam boyu öğrenme örgün eğitimin bir alternatifi değil, örgün eğitimde eksik veya yetersiz kalan becerilerin tamamlanması, daha önce keşfedilmemiş yeteneklerin keşfedilmesi olarak kabul edilmiştir (Berberoğlu, 2010). Yaşam boyu eğitim kurumu olan Halk Eğitimi Merkezleri, eğitim gereksinimi içindeki insanların yaşamları boyunca istedikleri alanda kendilerini geliştirmeleri ve ihtiyaçları olan bilgileri edinmeleri için düzenlenen kurs ve kurs dışı etkinliklerle yaşam boyu eğitimi destekler niteliktedir. Sözlükte yaygın eğitim, halk eğitimi ile aynı anlamda kullanılmıştır. Türkiye’de halk eğitimi uygulamalarında başlangıç noktası toplumun ihtiyaç ve istekleridir. Bu sebeple yaygın eğitim, örgün eğitim dışında bulunan yetişkinlere, onların istekli olarak katılacakları programlar halinde devamlı olarak götürülmeye çalışılmaktadır (Yıldırım, 2009). Yaygın eğitim her toplum için başvuru, gereksinim duyulan önemli bir eğitim sistemidir. Bireyler çeşitli nedenlerle istenen seviyede bir örgün eğitim alamamaktadır. Eğitim olanağı bulanların bir bölümü de gerektiği biçimde eğitimden faydalanamamaktadır. Eğitim, yaşam boyunca devam eden ve toplumun bütün bireylerine verilmesi gereken bir etkinliktir. Yaygın eğitimin yöntem ve uygulama araçlarının iyi bilinmesi ve bunları yetişkinlerin istek ve ihtiyaçları kapsamında toplum faydasına kullanılması ile bu sistemin daha fazla benimsenecektir. Yaygın eğitim topluma yöneldiği kadar başarılı olacaktır. 2013 - 2014 Eğitim Öğretim yılı Yaygın Eğitime ilişkin TÜİK verileri Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. Yaygın Eğitim Kurumlarına Ait Sayısal Bilgiler

2013-2014 Eğitim Öğretim Yılı	Kursiyer				Öğretmen		
	Kurum	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Kurum/Merkez türü							
Yaygın Eğitim Toplamı	13 739	9 908 286	5 452 264	4 456 022	100 834	54 845	45 989
Resmi	1 636	6 667 164	3 417 576	3 249 588	16 035	9 354	6 681
Özel	12 103	3 241 122	2 034 688	1 206 434	84 799	45 491	39 308

Kaynak: TÜİK 2016

Tablo 1 incelendiğinde 1.636 resmi, 12.103 Özel olmak üzere ülkemizde toplam 13.739 adet yaygın eğitim faaliyeti veren kuruluş olduğu görülmektedir. Bu kuruluşlarda 54.845 Erkek, 45.989 kadın öğretmenin görev aldığı ve 5.452.264 Erkek, 4.456.022 Kadın kursiyerin katılım sağladığı

görülmektedir. Bilim ve teknolojiye yaşanan hızlı gelişmeler, yaşamın çeşitli alanlarında devamlı gelişime yol açmakta ve yeni isteklerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yaşanan hızlı gelişim ve değişimlere uyum sağlamanın, sadece okulda edinilen bilgilerle olanaklı olmamasından dolayı, insanların hayat boyu devam eden öğrenme isteklerini karşılayacak yaygın eğitime ihtiyaç duyulmaktadır. Halk eğitiminde programın amacı ile verilecek eğitimin amacı örtüşmelidir. Halk eğitim programı yetişkinlerde değişimi sağlayıcı, onu yeni bilgilerle donatan, destekleyen bilgi ve becerileri kazandırmalıdır (Celep, 2003). Bu araştırma günümüz bilgi çağında olması gerekli olan insan modeli ve bu modele ulaşmak için gereken eğitimin belirlenmesi, bu eğitimin verilmesinde önemli bir yere sahip olan yaygın eğitim kurumlarından biri olan halk eğitim merkezlerinin kursiyerler tarafından değerlendirilmesi açısından önem taşımaktadır. Bununla birlikte araştırmanın, halk eğitim merkezlerinin kursiyer görüşlerine göre değerlendirilmesi ve bu konuda yapılacak çalışmalara kaynak olması bakımından da yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı yaşam boyu eğitimin temel unsurlarından biri olan halk eğitimin uygulandığı halk eğitim merkezlerinin kursiyer görüşlerine göre değerlendirilmesinin yapılmasıdır. Araştırmada kursiyerlerin Halk Eğitimi Merkezi' ne yönelik görüşleri cinsiyet, yaş, medeni durum, öğrenim durumu ve mesleklerine göre incelenmiştir.

2.Yöntem

Bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli bir durumu bir olayı veya belli şartları gözlemlemek, gözlem neticelerini yorumlamak üzere kaydetmektir. Araştırmacı var olan durumu ayrıntısıyla betimlemeye ve durum hakkında ayrıntılı bilgi sunmaya çalışır (Öktem, 2005). Tarama araştırmalarında çoğunlukla evreni temsil eden bir örneklem üzerinde çalışılır (Fowler, 1993; Akt: Tanrıöğen, 2014).

2.2 Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2016-2017 eğitim-öğretim yılında, Amasra Halk Eğitim Merkezi'nde eğitim gören 2202 kursiyer oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme, rastgele örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırmanın örnekleme, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Amasra Halk Eğitimi Merkezi'nde eğitim gören 150 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma örnekleminde yer alanlar ile ilgili kişisel bilgiler Tablo 1'de verilmiştir. Bu çalışmada araştırmacı tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Aracın

geçerliliğini belirlemek için kapsam geçerliğine bakılmıştır. Kapsam geçerliliği için bir Türkçe öğretmeni, bir yaşam boyu öğrenme ve bir ölçme değerlendirme uzmanından görüş alınmıştır. Hazırlanan anketin ön uygulaması yapılmış, analizi sonucunda ölçme aracında yer alan maddelerden "2", "5", "7", "15", "26" ve "27" numaralı maddeler çıkarılmıştır. Cronbach α değeri 0,81 olarak bulunmuştur. Anketin ilk bölümünde kişisel bilgiler yer almaktadır. İkinci bölümde ise Halk Eğitim Merkezini tanımaya yönelik (1 - 4. sorular), eğitim öğretim sürecine yönelik (5. - 12. sorular), hayat boyu öğrenmeye yönelik (13. - 24. sorular) olarak üç alt boyutu bulunmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler kodlanarak SPSS 21.0 istatistik paket programı ile çözümlenmiştir. Araştırmaya katılan örneklem grubuna ait kişisel veriler Tablo 2'de görülmektedir. Tablo 2 incelendiğinde kursiyerlerin %71,3'nün kadın, %28,7'sinin erkek, yaş dağılımı ise 20 yaş ve öncesi %10, 21-35 yaş arası % 30, 36-45 yaş arası % 36,6, 46-55 yaş arası % 13,3 ve 55 yaş üstü % 10 oranında olduğu görülmektedir. Medeni durumları ise % 70' inin evli, % 30' unun da bekar olduğu anlaşılmaktadır. Eğitim durumlarına göre bakıldığında ilköğretim mezunu % 28, ilköğretim mezunu (ortaokul) % 32, lise mezunu % 20,6, yüksekokul ya da üniversite mezunu % 19,3 dür. Mesleki durumlarına göre % 26,6 sınıf çalıştığı, % 56,6 sınıf herhangi bir iş de çalışmadığı, % 4,6 sınıf öğrenci % 12,1'nin de emekli olduğu görülmektedir. Gelir durumlarına göre bakıldığında 0-999 TL geliri olan %18, 1000-1500 TL geliri olan % 20, 1501-3000 TL geliri olan % 42, ve 3001 TL ve üzeri gelir durumu olan % 20 oranında kursiyer olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo. 2 Kursiyerlerin Kişisel Özellikleri

Kişisel Özellikler	F	%	n	
Cinsiyet	Kadın	107	71,3	150
	Erkek	43	28,7	
Yaş	20 yaş ve öncesi	15	10	150
	21 - 35	45	30	
	36 - 45	55	36,61	
	46 - 55	20	13,34	
	55 +	15	10,05	
Medeni Durum	Evli	105	70	150
	Bekar	45	30	
Öğrenim Durumu	İlkokul Mezunu	42	28	
	İlköğretim Mezunu(Ortaokul)	48	32	

Mesleki Durum	Lise Mezunu	31	20,66	150
	Üniversite Mezunu	29	19,34	
	Çalışıyor	40	26,6	
Gelir Durumu	Çalışmıyor	85	56,6	150
	Öğrenci	7	4,66	
	Emekli	18	12,14	
Gelir Durumu	0- 999 TL	27	18	150
	1000 – 1500 TL	30	20	
	1501- 3000 TL	63	42	
	3001 ve Üzeri TL	30	20	

3.Bulgular ve Yorumlar

3.1.Kursiyerlerin Cinsiyetlerine Göre Halk Eğitim Merkezini Değerlendirmelerine İlişkin Bulgular

Kursiyerleri Halk Eğitim Merkezi'ni değerlendirmeye yönelik görüşleri arasında cinsiyete göre bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız "t" testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3. Cinsiyet Değişkenine Göre t testi Değerleri

	Cinsiyet	N	X	S	Sd	t	P
Halk Eğitim Merkezini Tanıma	Kadın	136	4,59	0,64	139	1,347	,157
	Erkek	14	4,36	0,61			
Eğitim öğretim Süreci	Kadın	136	4,27	0,57	139	1,436	,105
	Erkek	14	4,17	0,51			
Hayat Boyu Öğrenme	Kadın	136	4,36	0,51	139	1,543	,075
	Erkek	14	4,27	0,49			

Tablo 3 değerlendirildiğinde anketin Halk Eğitim Merkezini Tanıma boyutunda, kadın kursiyerlerin ortalaması $X=4,59$, erkek kursiyerlerin ortalaması ise $X=4,36$ 'dır. Kadın kursiyerlerin ortalamasının daha yüksek olmasına karşın t-testi sonucuna göre aradaki fark anlamlı bulunmamıştır. ($p> 0,05$) Eğitim öğretim süreci boyutunda kadın kursiyerlerin ortalaması ($X=4,27$) ile erkek kursiyerlerin katılımcıların ortalaması ($X=4,17$) arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır. ($p>0,05$) Hayat boyu öğrenme boyutunda ise kadın kursiyerlerin ortalaması ($X=4,36$) ile erkek kursiyerlerin ortalaması ($X=4,27$) arasında anlamlı fark bulunamamıştır. ($p> 0,05$) Bulgular değerlendirildiğinde cinsiyete göre Halk eğitim merkezini tanıma, eğitim öğretim ve Yaşam Boyu Öğrenme boyutu arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

3.2 Kursiyerlerin Yaşlarına Göre Halk Eğitim Merkezine İlişkin Bulgular

Kursiyer yaşlarına göre Amasra Halk Eğitim Merkezine yönelik görüşleri arasında bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü anova testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4. Kursiyerlerin Yaş Değişkenine Göre ANOVA Testi Sonuçları

		(n)	X	Standart Sapma
Halk Eğitim Merkezini Tanıma	20 yaş ve öncesi	15	4,30	0,95
	21 – 35	45	4,36	0,96
	36 – 45	55	4,27	0,94
	46 – 55	20	3,75	0,75
	55 +	15	3,57	0,73
	Toplam	150	4,27	0,80
	P		0,07	
Eğitim öğretim Süreci	20 yaş ve öncesi	15	4,15	0,91
	21 – 35	45	4,75	0,97
	36 – 45	55	4,57	0,94
	46 – 55	20	3,75	0,73
	55 +	15	3,57	0,61

	Toplam	150	3,95	0,75
	P		0,073	
	20 yaş ve öncesi	15	4,36	0
	21 – 35	45	4,93	0,73
Hayat Boyu Öğrenme	36 – 45	55	4,75	0,64
	46 – 55	20	4,51	0,57
	55 +	15	4,27	0,51
	Toplam	150	4,65	0,59
	P		0,091	

Tablo 4 incelendiğinde, anketin birinci alt boyutu olan eğitimde teknoloji kullanımının öğretim süreçlerine yansması alt boyutunda en yüksek ortalamanın, 21 - 35 yaş aralığındaki kursiyerler ($X=4,36$ $S=0,96$), en düşük anlamlı ortalamanın 55 ve üstü yaş aralığında olan kursiyerler ($X=3,57$, $S=0,73$) olduğu görülmektedir. Yapılan analiz sonucunda, yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p>0.05$). Eğitim öğretim süreci boyutunda en yüksek ortalamanın, 21 - 35 yaş aralığındaki kursiyerler ($X=4,75$, $S=0,97$), en düşük anlamlı ortalamanın 55 ve üstü yaş aralığında olan kursiyerler ($X=3,57$, $S=0,61$) olduğu görülmektedir ($p>0.05$). Buna göre yaş değişkeni ile eğitim öğretim süreci arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. Hayat boyu öğrenme boyutunda en yüksek ortalamanın, 21 - 35 yaş aralığındaki kursiyerler ($X=4,93$, $S=0,73$), en düşük anlamlı ortalamanın 55 ve üstü yaş aralığında olan kursiyerler ($X=4,27$, $S=0,51$) olduğu görülmektedir. Yaş değişkeni ile hayat boyu öğrenme alt boyutu arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p>0.05$).

3.3 Kursiyerlerin Medeni Durumuna Göre Halk Eğitim Merkezine İlişkin Bulgular

Medeni duruma göre kursiyerlerin Halk Eğitim Merkezi'ne yönelik görüşleri arasında bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız "t" testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular aşağıdaki tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. Medeni Durum Değişkenine Göre t - testi Sonuçları

	Medeni Durum	N	X	S	Sd	t	P
Halk Eğitim Merkezini Tanıma	Evli	105	4,15	0,51	145	1,437	,145
	Bekar	45	3,95	0,46			
Eğitim Öğretim Süreci	Evli	105	4,67	0,73	145	1,429	,105
	Bekar	45	4,17	0,64			
Hayat Boyu Öğrenme	Evli	105	4,26	0,57	145	1,739	,145
	Bekar	45	3,52	0,46			

Tablo 5 incelendiğinde, Halk Eğitim Merkezini tanıma boyutunda en yüksek ortalamanın, evliler ($X=4,15$, $S=0,51$), en düşük ortalamanın bekar olanların ($X=3,95$, $S=0,46$) olduğu görülmektedir. Evlilerin ortalaması daha yüksek olmasına karşın t-testi sonucuna göre aradaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p > 0,05$). Tablodaki bulgulara göre, Eğitim öğretim süreci alt boyutunda en yüksek ortalamanın, evliler ($X=4,67$, $S=0,73$), en düşük ortalamanın bekar olanların ($X=4,17$, $S=0,64$) olduğu görülmektedir. Evlilerin ortalaması daha yüksek olmasına karşın t-testi sonucuna göre aradaki fark anlamlı bulunmamıştır. ($p > 0,05$). Hayat boyu öğrenme alt boyutunda en yüksek ortalamanın, evliler ($x=4,26$, $s=0,57$), en düşük ortalamanın bekar olanların ($x=3,52$, $s=0,46$) olduğu görülmektedir. Evlilerin ortalaması daha yüksek olmasına karşın t-testi sonucuna göre aradaki fark anlamlı bulunmamıştır. ($p > 0,05$)

3.4 Kursiyerlerin Eğitim Durumuna Göre Halk Eğitim Merkezine İlişkin Bulgular

Eğitim durumuna göre Halk Eğitim Merkezine yönelik görüşler arasında bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü anova testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Eğitim Durumu Değişkenine Göre ANOVA Testi Sonuçları

		(n)	X	Standart Sapma
Halk Eğitim Merkezini Tanıma	İlkokul Mezunu	42	3,75	0,37
	İlköğretim Mezunu(Ortaokul)	48	3,91	0,46
	Lise Mezunu	31	4,36	0,51
	Üniversite Mezunu	19	4,57	0,57
	Toplam	150	4,35	0,43
	P			0,037
Eğitim Öğretim Süreci	İlkokul Mezunu	42	3,46	0,46
	İlköğretim Mezunu(Ortaokul)	48	3,61	0,51
	Lise Mezunu	31	4,15	0,55
	Üniversite Mezunu	19	4,67	0,57
	Toplam	150	3,95	0,54
	P			0,046
Hayat Boyu Öğrenme	İlkokul Mezunu	42	3,07	0,37
	İlköğretim Mezunu(Ortaokul)	48	3,91	0,43
	Lise Mezunu	31	4,15	0,46
	Üniversite Mezunu	19	4,51	0,51
	Toplam	150	3,46	0,46
	P			0,016

Tablo 6 incelendiğinde, halk eğitim merkezini tanıma alt boyutunda en yüksek ortalamanın, Üniversite Mezunu ($X=4,57$, $S=0,57$), en düşük anlamlı ortalamanın İlkokul Mezunu ($X=3,75$, $S=0,37$) kursiyerlere ait olduğu görülmektedir. Yapılan analiz sonucunda, eğitim durumu değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu görülmektedir. ($p<0.05$) Buna göre halk eğitim merkezini tanıma boyutu kapsamında eğitim durumu

değişkeninin, Amasra Halk Eğitim Merkezi'ne yönelik görüşleri üzerinde etkili olduğu görülmektedir. Diğer bir ifadeyle eğitim seviyesi arttıkça kursiyerlerin halk eğitim merkezini tanıma durumları üzerinde anlamlı bir değişim gerçekleşmektedir. Tablodaki bulgulara göre, eğitim öğretim süreci alt boyutunda en yüksek ortalamanın, üniversite mezunu ($X=4,67$, $S=0,57$), en düşük anlamlı ortalamanın ilkokul mezunu ($X=3,46$, $S=0,51$) kursiyerlere ait olduğu görülmektedir. Yapılan analiz sonucunda, eğitim durumu değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu görülmektedir. ($p<0.05$) Buna göre eğitim öğretim süreci boyutu kapsamında eğitim durumu değişkeninin, Halk Eğitim Merkezi'ne yönelik görüşleri üzerine etkili olduğu görülmektedir. Diğer bir ifadeyle eğitim seviyesi arttıkça kursiyerlerin eğitim öğretim süreci üzerinde anlamlı bir değişim gerçekleşmektedir. Tablo 6 incelendiğinde, Hayat Boyu Öğrenme alt boyutunda en yüksek ortalamanın, üniversite mezunu ($X=4,51$, $S=0,51$), en düşük anlamlı ortalamanın ilkokul mezunu ($X=3,07$, $S=0,37$) olduğu görülmektedir. Bulgulara göre, eğitim durumu değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu görülmektedir. ($p<0.05$) Buna göre hayat boyu öğrenme boyutu kapsamında eğitim durumu değişkeninin, Halk Eğitim Merkezi'ne yönelik tutumları üzerine etkili olduğu görülmektedir. Diğer bir ifadeyle eğitim seviyesi arttıkça kursiyerlerin hayat boyu öğrenme süreci üzerinde anlamlı bir değişim gerçekleşmektedir.

3.5 Kursiyerlerin Mesleklerine Göre Halk Eğitim Merkezine İlişkin Bulgular

Meslek durum değişkenine göre Halk Eğitim Merkezi'ne yönelik görüşleri arasında bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü anova testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular aşağıdaki tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Mesleki Durum Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

		(n)	X	Standart Sapma
Halk Eğitim Merkezini	Çalışıyor	40	4,15	0,46
	Çalışmıyor	85	3,91	0,31
	Öğrenci	7	4,39	0,57
	Emekli	18	3,57	0,37

Tanıma	Toplam	150	3,75	0,43
	P		0,037	
Eğitim Öğretim Süreci	Çalışıyor	40	3,97	0,46
	Çalışmıyor	85	3,75	0,37
	Öğrenci	7	4,15	0,64
	Emekli	18	3,54	0,34
	Toplam	150	3,64	0,37
Hayat Boyu Öğrenme	P		0,017	
	Çalışıyor	40	4,27	0,51
	Çalışmıyor	85	4,15	0,43
	Öğrenci	7	4,36	0,57
	Emekli	18	3,95	0,39
	Toplam	150	4,17	0,46
	P		0,037	

Tablo 7 verilerine göre, Halk Eğitim Merkezini tanıma boyutunda en yüksek ortalamanın, öğrenci ($X=4,39$, $S=0,57$), en düşük anlamlı ortalamanın emekli ($X=3,57$, $S=0,37$) kursiyerlere ait olduğu görülmektedir. Yapılan analiz sonucunda, mesleki durum değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu görülmektedir. ($p<0.05$) Buna göre halk eğitim merkezini tanıma boyutu kapsamında Mesleki Durum değişkeninin, Halk Eğitim Merkezi'ne yönelik görüşleri üzerine etkili olduğu görülmektedir. Bulgulara bakıldığında, eğitim öğretim süreci alt ölçeğinde en yüksek ortalamanın, öğrenci ($X=4,15$, $S=0,64$), en düşük anlamlı ortalamanın emekli ($X=3,54$, $S=0,34$) kursiyerlere ait olduğu görülmektedir. Yapılan analiz sonucunda, mesleki durum değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu görülmektedir. ($p<0.05$) Buna göre eğitim öğretim süreci boyutu kapsamında Mesleki Durum değişkeninin, Amasra Halk Eğitim Merkezi'nin etkililiğine yönelik görüşleri üzerine etkili olduğu görülmektedir. Hayat boyu öğrenme alt boyutunda en yüksek ortalamanın, öğrenci ($X=4,36$, $S=0,57$), en düşük anlamlı ortalamanın emekli ($X=3,95$, $S=0,39$) olduğu görülmektedir. Yapılan analiz sonucunda, eğitim durumu değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu görülmektedir. ($p<0.05$) Buna göre hayat boyu öğrenme boyutu kapsamında Mesleki Durum değişkeninin,

Amasra Halk Eğitim Merkezi'ne yönelik görüşleri üzerine etkili olduğu görülmektedir.

3.6 Kursiyerlerin Gelir Durumuna Göre Halk Eğitim Merkezine İlişkin Bulgular

Gelir Durumu değişkenine göre Amasra Halk Eğitim Merkezi'nin etkinliğine yönelik görüşleri arasında bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü anova testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular aşağıdaki tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Gelir Durumu Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

		(n)	X	Standart Sapma
Halk Eğitim Merkezini Tanıma	0- 999 TL	27	3,55	0,37
	1000 – 1500 TL	30	3,57	0,46
	1501- 3000 TL	63	4,10	0,51
	3001 ve Üzeri TL	30	4,39	0,57
	Toplam	150	3,46	0,25
	P		0,037	
Eğitim Öğretim Süreci	0- 999 TL	27	3,54	0,34
	1000 – 1500 TL	30	3,75	0,37
	1501- 3000 TL	63	3,97	0,46
	3001 ve Üzeri TL	30	4,15	0,64
	Toplam	150	3,46	0,25
	P		0,017	
Hayat Boyu Öğrenme	0- 999 TL	27	3,95	0,39
	1000 – 1500 TL	30	4,15	0,43
	1501- 3000 TL	63	4,27	0,51
	3001 ve Üzeri TL	30	4,36	0,57
	Toplam	150	3,75	0,37
	P		0,037	

Tablo 8'deki bulgular incelendiğinde, Halk Eğitim Merkezini tanıma boyutunda en yüksek ortalamanın, 3001 ve Üzeri TL ($X=4,39$, $S=0,57$), en düşük anlamlı ortalamanın 0- 999 TL ($X=3,55$, $S=0,37$) gelir grubundaki kursiyerlere ait olduğu görülmektedir. Yapılan analiz sonucunda, Gelir Durumu değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu

görülmektedir. ($p<0.05$) Buna göre halk eğitim merkezini tanıma boyutu kapsamında kursiyerlerin gelir durumunun Halk Eğitim Merkezine yönelik görüşleri üzerine etkili olduğu görülmektedir. Eğitim öğretim süreci boyutunda en yüksek ortalamanın, 3001 ve Üzeri TL ($X=4,15$, $S=0,64$), en düşük anlamlı ortalamanın 0- 999 TL ($X=3,54$, $S=0,34$) kursiyerlere ait olduğu görülmektedir. Yapılan analiz sonucunda, Gelir Durumunda anlamlı bir farklılık bulunduğu görülmektedir. ($p<0.05$) Buna göre eğitim öğretim süreci boyutu kapsamında Gelir Durumunun Halk Eğitim Merkezi'ne yönelik görüşleri üzerinde etkili olduğu görülmektedir. Diğer bir ifadeyle gelir durumu arttıkça kursiyerlerin eğitim öğretim süreci üzerinde anlamlı bir değişim gerçekleşmektedir. Hayat boyu öğrenme alt boyutunda ise en yüksek ortalamanın, 3001 ve Üzeri TL ($X=4,36$, $S=0,57$), en düşük ortalamanın 0- 999 TL ($X=3,95$, $S=0,39$) olduğu görülmektedir. Yapılan analiz sonucunda, Gelir Durumu değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu görülmektedir. ($p<0.05$) Buna göre hayat boyu öğrenme boyutu kapsamında gelir durumunun Halk Eğitim Merkezi'ne yönelik görüşler üzerine etkili olduğu görülmektedir.

4.Sonuç, Tartışma Ve Öneriler

Yetişkin eğitiminde önemli bir yeri bulunan Halk Eğitim Merkezleri'nin, bireyler için etkili ve verimli olması önem kazanmaktadır. Bu amaçla çalışmada Amasra ilçesi Halk Eğitimi Merkezi'nin katılımcılar üzerindeki etkileri üç alt boyut üzerinden değerlendirilmiştir. Bunlar Halk Eğitimi Merkezi'nin fiziksel durumu, eğitim - öğretim ortamı ve Yaşam Boyu Öğrenme boyutudur. Çalışma, kursiyerlerin cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu, mesleki durum, gelir durumu değişkenleri açısından değerlendirilmiştir. Cinsiyete göre katılımcıların Amasra Halk Eğitimi Merkezi'nin fiziksel durumuna yönelik tüm görüşlerde erkeklerin kadınlara göre daha olumsuz görüş bildirdikleri görülmektedir. Tezcan'ın (2012) sonucuna göre kurslara katılan bireylerin kurs tercihleri cinsiyete göre farklılık gösterdiği ve kadın kursiyerlerin erkeklere göre yetişkin eğitiminde daha başarılı buldukları bulunmuştur.

Katılımcıların görüşleri yaş değişkenine göre incelendiğinde Halk Eğitim Merkezi'nin fiziksel durumuna, eğitim-öğretim ortamına yönelik olumlu görüşler yaşla doğru orantılı olarak daha fazla artmaktadır. 46 – 55 yaş ve üzeri kursiyerlerin yeni bilgi ve becerileri öğrenirken kısmen zorlandıkları anlaşılmıştır. Kursiyerlerin medeni duruma göre Halk Eğitimi Merkezinin

fiziksel durumuna yönelik görüşleri arasında farklılık olduğu, eğitim öğretim sürecine ve yaşam boyu öğrenmeye katkısına yönelik farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada katılımcıların çoğu evli kişilerden oluşmaktadır. Arslan'ın (2010) çalışmasında katılımcıların çoğunluğunun evli olduğu sonucu bu durumu desteklemektedir. Buna göre kurslarda medeni durumla ilgili bir şart aranmadığı, fakat evli kişilerin kursları daha çok tercih ettikleri sonucuna varılmıştır. Bekarların evlilere göre beklentilerinin daha yüksek olduğu, eğitim-öğretim ortamına yönelik olarak, evli kursiyerler bekarlardan daha olumlu/bekar kursiyerler daha olumsuz görüş bildirmektedirler. Katılımcıları eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öner (2014) çalışmasında, kursiyerlerin eğitim durumunun artmasıyla, Halk Eğitimi Merkezi' ne kursiyerler üzerindeki görüşlerinin etkilendiği sonucuna ulaşırken, Kıran (2008) ise eğitim durumunun, Halk Eğitimi Merkezi' ne yönelik görüşleri arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıları çoğunu ilköğretim(ortaokul) mezunu kişiler oluşturmaktadır. Fakat Arslan'ın (2010) çalışmasında katılımcıların çoğunluğunun lise ve üniversite mezunu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Lise ve üniversite mezunu katılımcıların öğretmen - öğrenci ilişkileri, öğretmenin sahip olduğu yeterlilikler ve ölçme ve değerlendirmeye daha çok önem vermektedirler. Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde açılan çeşitli kurs programlarının eğitim düzeyi yükseldikçe katılım azalmaktadır. Mesleki duruma göre kursiyerlerin, fiziksel durum, eğitim - öğretim ortamı ve Yaşam Boyu Öğrenme'ye katkısına yönelik görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Öner'in (2014) çalışmasında ise farklı sonuçlara ulaşılmış, mesleki durumuna göre Halk Eğitimi Merkezi'nin fiziksel durumuna, eğitim öğretim sürecine, yaşam boyu öğrenme katkısına yönelik görüşlerinde farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Çalışmayan ve emekli olan kursiyerlerin genellikle ilköğretim mezunu olmaları nedeniyle yeni bilgi beceriler öğrenirken diğer katılımcılara nazaran zorlanmaktadır. Amasra Halk Eğitimi Merkezindeki kursların genellikle hafta içi mesai saatleri içerisinde olması nedeniyle çalışmayan veya emekli kişilerin hafta içi kursları tercih ettiği, çoğunluğu kadınların oluşturduğu anlaşılmaktadır. Gelir durumuna fiziksel durum, eğitim - öğretim ortamı ve Yaşam Boyu Öğrenmeye katkısı arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Arslan'ın (2010) çalışmasında kursiyerlerin kursları tercih etme nedenleri arasında "ekonomik uygunluk" ortaya çıkmıştır. Ekonomik seviyesi orta düzeyde olanların kurslara daha fazla katılım sağladığı, kursların ücretsiz olmasının katılım konusunda çok fazla önemi olmamaktadır. Çalışan ve emekli olan katılımcıların kurslardan

öğrendikleriyle maddi olarak beklenti içinde olmadıkları görülmüştür. Çalışan katılımcıların mesleki gelişim ve meslek edinme isteği ile kurs bitirme sertifikası ihtiyacı nedeniyle kurslara katılım sağladıkları anlaşılmaktadır. Elde edilen sonuçlara göre öneriler aşağıda verilmiştir.

1. Halk Eğitim Merkezleri'nin mevcut binasının fiziksel yetersizliklerinden dolayı daha kapsamlı atölye ve sınıfları içeren hizmet binasının yapımı için gerekli girişimler yapılmalıdır.

2. Üniversite mezunlarının düzeyine yönelik kurs programları açılmalıdır.

3. Çalışan ve öğrencilerin kurslara aktif katılımı için kurs gün ve saatleri yeniden düzenlenmelidir.

4. Meslek edindirme kurslarına daha fazla önem verilerek katılımcıların maddi kazanç sağlaması desteklenmelidir.

5. Bölgelere ve yörelere göre ihtiyaç analizleri yapılarak, Halk Eğitim Merkezleri'nde açılacak kurslar ve yapılacak etkinlikler bu analizlere göre belirlenmelidir.

6. Erkek katılımcıların sayısının artırılması için erkeklere uygun kurs programları artırılmalıdır.

Kaynakça

Arslan, S. (2010). *Yetişkin Kent Halkının Belediyelerin Serbest Zaman Eğitimi ile Rekreasyon*

Etkinliklerinin Sunumuna ve Yaşam Kalitesine Etkisine İlişkin Görüşleri. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi

Berberoğlu, B. (2010). Yaşam Boyu Öğrenme İle Bilgi ve İletişim Teknolojileri Açısında Türkiye'nin Avrupa Birliği'ndeki Konumu. *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*. V(II). 113-117.

Celep, C. (2003). *Halk Eğitimi*. Anı Yayıncılık

Kıran, İ., (2008) . *Yaşam Boyu Eğitimin Sağlanmasında Halk Eğitimi Merkezlerinin Değerlendirilmesi: Yüreğir Halk Eğitimi Merkezi*

Örneği. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü,
Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Öktem , R . (2005). *Araştırma Modeli*. Ankara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eytap Yüksek Lisans Programı Araştırma
Yöntemleri Dersi Ödevi.

Öner, A., (2014). *Hayat Boyu Eğitimin Sağlanmasında Halk Eğitimi
Merkezlerinin*

Değerlendirilmesi: Yenişehir Halk Eğitimi Merkezi Örneği. T.C.
Toros Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayımlanmamış
Yüksek Lisans Tezi.

Tanrıoğen, A. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*.(Ed.) Anı
Yayıncılık.

Tezcan, F., (2012). *Halk Eğitimi Merkezi Kurslarına Katılan Yetişkin
Öğrenenlerin Güdüsel*

*Yönelimleri (Muğla İli Merkez İlçe Halk Eğitimi Merkezi Kursları
Örneği)*. T. C. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü,
Yayımlanmamış Doktora Tezi.

TÜİK. (2014). *Yaygın Eğitim İstatistikleri*. Türkiye İstatistik Kurumu.

Yıldırım, M . (2009). *Hayat Boyu Öğrenme Kapsamında Yaygın
Eğitim ve Halk Eğitimi Merkezleri*. Gazi Kitapevi.